

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2018 roku

Sąd Okręgowy we Wrocławiu w III Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Sosiński

Protokolant: Jolanta Dutczak-Góldyn

przy udziale Prokuratora Bartosza Kupniewskiego

po rozpoznaniu w dniach: 10-04-2017r, 24-04-2017r, 8-05-2017r, 26-06-2017r,
5-07-2017r, 2-08-2017r, 6-09-2017r, 12-10-2017r, 7-11-2017r, 12-12-2017r, 12-01-2018r,
16-02-2018r, 1-03-2018r, 27-03-2018r, 10-04-2018r, 8-05-2018r, 17-05-2018r, 12-06-2018r, 25-06-2018r.

sprawy:

1. J. R., syna E. i T. z domu O., urodzonego dnia (...) w P.

oskarżonego o to, że:

I. w okresie od 31 sierpnia 2007 do 30 listopada 2010 roku w W. i T. będąc członkiem zarządu Przedsiębiorstwo Produkcji (...) S.A.” działając z góry powziętym zamiarem w krótkich odstępach czasu, wspólnie i w porozumieniu z J. Z. reprezentując (...) S.A.” w ramach umowy wykonywanej z (...) Instytutem (...) reprezentowanym przez Z. K. (1) i J. H. na produkcję i dostawy różnego rodzaju lamp mikrofalowych w ilości łącznej 256 sztuk, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach (...) w W. reprezentowane przez (...)z siedzibą w W. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę wieloletnią o nr (...)na dostawę w latach 2007-2010 nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp mikrofalowych, między innymi o nr (...),(...), (...)w ilości łącznej 158 sztuk do sprzętu radioelektronicznego w asortymencie, ilościach i cenach jednostkowych ujętych w załączniku nr 1 do niniejszej umowy o łącznej wartości 6.115.551.43zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii V, pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym, spowodował straty w kwocie 6.115.551.43zł na szkodę (...) w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk w zw. z art.12kk

II. w dniu 30 września 2009 w T. będąc członkiem zarządu (...) S.A.”, działając wspólnie i w porozumieniu z J. Z. oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach (...) w W. reprezentowane przez 1 (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym U/38/IW/09 z terminem realizacji do 30 listopada 2009 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp mikrofalowych typu (...), Lo-301, Lo-401 w ilości 8 sztuk o łącznej wartości 298.836.56zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii V pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował, straty w kwocie 298.836,56zł na szkodę (...) w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

III. w dniu 25 marca 2010 roku w T. będąc członkiem zarządu (...) S.A.”, działając wspólnie i w porozumieniu z J. Z. oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych

rozmiarach (...) w W. reprezentowane przez 1 (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2010 roku na dostawę nowych, nieużywanych, z bieżącej produkcji i I kategorii lamp mikrofalowych typu (...) w ilości 25 sztuk o łącznej wartości 1.017.144,50zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii V, pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie 1.017.144,50zł na szkodę (...) w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

IV. w dniu 19 lipca 2010 roku w T. będąc członkiem zarządu (...) S.A.” działając wspólnie i w porozumieniu z J. Z. oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach (...) w W. reprezentowane przez 1 (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2010 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp mikrofalowych typu (...), (...), w ilości 46 sztuk o łącznej wartości 287.057,34zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii V, pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie 287.057,34zł na szkodę (...) w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

V. w okresie od 1 marca 2013 roku do 30 listopada 2013 roku we W. będąc kierownikiem działu sprzedaży i logistyki Oddziału (...) S.A. działając wspólnie i w porozumieniu z dyrektorem Oddziału (...) S.A. J. T. (1) oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach (...) w W. reprezentowane przez (...) o nr (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że realizował na podstawie udzielonego mu pełnomocnictwa zawarł w dniu 1 marca 2013 roku umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2013 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp mikrofalowych typu (...) w ilości nie mniejszej niż 15 sztuk, (...) i (...) w ilości 26 sztuk, czyli łącznie w ilości 41 sztuk o łącznej wartości 2.149.169,16zł, zawartej w ramach umowy konsorcjum z dnia 11 lutego 2013 roku pomiędzy (...) sp. z o.o. i (...) S.A. podczas gdy za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane stosowane elementy i podzespoły kategorii V, pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie nie mniejszej niż 2.149.169,16zł, na szkodę (...) w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk w zw. z art.12kk,

2.J. Z., syna S. i Z. z domu W., urodzonemu dnia (...) we W.,

oskarżonego o to, że :

VI. w okresie od 31 sierpnia 2007 do 30 listopada 2010 roku w W. i T. będąc członkiem zarządu Przedsiębiorstwo Produkcji (...) S.A.” działając z góry powziętym zamiarem w krótkich odstępach czasu, wspólnie i w porozumieniu z J. R. reprezentując (...) S.A” w ramach umowy wykonywanej z (...) Instytutem (...) reprezentowanym przez Z. K. (1) i J. H. na produkcję i dostawę różnego rodzaju lamp mikrofalowych w ilości łącznej 256 sztuk, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach (...) w W. reprezentowane przez (...) z siedzibą w W. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę wieloletnią o nr (...)/(...) na dostawę w latach 2007-2010 nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp mikrofalowych, między innymi o nr (...), (...), (...) w ilości łącznej 158 sztuk do sprzętu radioelektronicznego w asortymencie, ilościach i cenach jednostkowych ujętych w załączniku nr 1 do niniejszej umowy o łącznej wartości 6.115.551.43zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii V, pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie 6.115.551.43zł na szkodę (...) w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk w zw. z art.12kk

VII. w dniu 30 września 2009 w T. będąc członkiem zarządu (...) S.A.", działając wspólnie i w porozumieniu z J. R. oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach (...) w W. reprezentowane przez 1 (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2009 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp mikrofalowych typu (...), (...), (...)w ilości 8 sztuk o łącznej wartości 298.836,56zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii V pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie 298.836,56zł na szkodę (...) w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

VIII. w dniu 25 marca 2010 roku w T. będąc członkiem zarządu (...) S.A.", działając wspólnie i w porozumieniu z J. R. oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach (...) w W. reprezentowane przez 1 (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2010 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp mikrofalowych typu (...)w ilości 25 sztuk o łącznej wartości 1.017.144,50zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji lamp zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii V, pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie 1.017.144,50zł na szkodę (...) w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

IX. w dniu 19 lipca 2010 roku w T. będąc członkiem zarządu (...) działając wspólnie i w porozumieniu z J. R. oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach (...) w W. reprezentowane przez 1 (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2010 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp mikrofalowych typu (...), (...), w ilości 46 sztuk o łącznej wartości 287.057,34zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii V, pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie 287.057,34zł na szkodę (...) w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

X. w dniu 5 lipca 2011 roku w T. będąc członkiem zarządu (...) S.A.", działając wspólnie i w porozumieniu z C. B. oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach (...) w W. reprezentowane przez (...) o nr 4620 w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym (...)z terminem realizacji do 30 listopada 2011 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp mikrofalowych typu (...), (...), (...) (...)w ilości 41 sztuk o łącznej wartości 2.067929,85zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii V, pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie 2067919,85zł na szkodę (...) w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

3. C. B., syna S. i H. z domu S., urodzonego dnia (...) w K.,

oskarżonego o to, że :

XI. w dniu 5 lipca 2011 roku w T. będąc prokurentem – zastępcą dyrektora ds. technicznych (...) S.A.", działając wspólnie i w porozumieniu z J. Z. ówczesnym członkiem zarządu – dyrektorem ds. rozwoju (...) S.A.", oraz w celu

osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach (...) w W. reprezentowane przez (...) o (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2011 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp mikrofalowych typu (...). (...) (...) w ilości nie mniejszej niż 36 sztuk, (...) w ilości 5 sztuk, czyli łącznie w ilości 41 sztuk o łącznej wartości 2.067929,85zł, zawartej w ramach umowy konsorcjum z dnia 15 czerwca 2011 roku pomiędzy (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. a (...) S.A. oraz Przedsiębiorstwem Produkcyjnym (...) S.A., aneksowaną w dniu 28 października 2011 roku nr (...), zwiększający dostawę lamp typu (...) z 5 do 7 sztuk, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii V, pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji czym spowodował straty w kwocie nie mniejszej niż 2.103687,13zł na szkodę (...) w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

4. J. T. (1), syna B. i K. z domu O., urodzonego dnia (...) we W.,

oskarżonego o to, że :

XII. w okresie od 1 marca 2013 roku do 1 lipca 2013 roku we W. będąc dyrektorem Oddziału (...) S.A. działając wspólnie i w porozumieniu z kierownikiem działu sprzedaży i logistyki J. R. oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach (...) w W. reprezentowane przez (...) o (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że realizował na podstawie udzielonego mu pełnomocnictwa zawartą w dniu 1 marca 2013 roku umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2013 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp mikrofalowych typu (...) w ilości nie mniejszej niż 15 sztuk, (...) i (...) w ilości 26 sztuk, czyli łącznie w ilości 41 sztuk o łącznej wartości 2.149.169,16zł, zawartej w ramach umowy konsorcjum z dnia 11 lutego 2013 roku pomiędzy (...) sp. z o.o. i (...) S.A., podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii V, pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym, spowodował straty w kwocie nie mniejszej niż 2.149.169,16zł, na szkodę (...) w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk w zw. z art.12kk

XIII. w okresie od 9 sierpnia 2012 roku do 10 grudnia 2012 roku we W. będąc dyrektorem Oddziału (...) S.A. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach (...) w W. reprezentowane przez (...) o nr (...) w W. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że realizował zawartą w dniu 9 sierpnia 2012 roku umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 10 grudnia 2012 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp mikrofalowych typu (...). w ilości nie mniejszej niż 29 sztuk, (...) w ilości 4 sztuk, czyli łącznie w ilości 33 sztuk o łącznej wartości 1.771.901,10zł, zawartej w ramach umowy konsorcjum z dnia 14 czerwca 2012 roku pomiędzy (...) sp. z o.o. i (...) S.A. podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii V, pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie nie mniejszej niż 1.771.901,10zł, na szkodę (...) w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk w zw. z art.12kk

5. A. C., syna K. i Z. z domu H., urodzonego dnia (...) w O.,

oskarżonego o to, że :

XIV. w okresie od 2007 do 31 grudnia 2013 roku we W. będąc dyrektorem 20 Rejonowego Przedstawicielstwa Wojskowego we W. nie zachował ostrożności wymaganych w danych okolicznościach w ten sposób, że będąc upoważnionym przez (...) z siedzibą w W. między innymi do nadzorowania jakości i procesów produkcyjnych dotyczących wytwarzania i dostaw lamp z falą bieżącą, między innymi typu (...), (...), (...), produkowanych przez

(...), (...) S.A. a następnie przez (...) SA O/ W., w ramach zawieranych umów pomiędzy (...) a wyżej wymienionymi spółkami (umów o numerach (...)) , poprzez niewłaściwy nadzór nad podległymi pracownikami 20 (...) we W., upoważnionymi do sprawowania kontroli nad procesami produkcji w trakcie jej trwania między innymi zgodnie z procedurą (...) 2120 i odbioru jakościowego wyżej wymienionych urządzeń, w wyniku nierzetelnego wykonywania obowiązków przez podległych mu pracowników, ograniczającego się wielokrotnie wyłącznie do odbiorów końcowych na stacjach pomiarowych wytworzonych lamp z pominięciem nadzorowania poszczególnych etapów produkcji w czasie jej trwania, doprowadził do zakupu przez (...) powyższych urządzeń, w łącznej ilości nie mniejszej niż 450 sztuk, składających się także z elementów kat. V określanej jako złom – pochodzących z odzysku, wycofanych z użytkowania wojskowego i przeznaczonych do utylizacji, w sytuacji w której umowy na dostawę tych lamp zakładały, iż urządzenia te mają być nowe, nieużywane, pochodzące z bieżącej produkcji - kategorii I, spełniające warunki określone w dokumentacji technicznej mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał lub mógł przewidzieć przez co wyrządził istotną szkodę w mieniu (...) w W. w kwocie nie mniejszej niż 13 707.589,94zł.

tj. o czyn z art.231§3kk zw. z art.12kk

- I. oskarżonego **J. R.** uniewinnia od popełnienia czynów opisanych w pkt. I, II, III, IV, V części wstępnej wyroku,
- II. oskarżonego **J. Z.** uniewinnia od popełnienia czynów opisanych w pkt.VI, VII, VIII, IX, X części wstępnej wyroku,
- III. oskarżonego **C. B.** uniewinnia od popełnienia czynu opisanego w pkt. XI części wstępnej wyroku,
- IV. oskarżonego **J. T. (1)** uniewinnia od popełnienia czynów opisanych w pkt. XII, XIII części wstępnej wyroku,
- V. oskarżonego **A. C.** uniewinnia od popełnienia czynu opisanego w pkt. XIV części wstępnej wyroku,
- VI. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt III K 347/16

UZASADNIENIE

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorstwo Produkcyjne (...) S.A. zostało zarejestrowane w KRS w dniu 9 maja 2003 r. jako jednoosobowa spółka Skarbu Państwa. Przedmiotem działalności spółki była m.in. produkcja lamp elektronowych i pozostałych elementów elektronicznych. Funkcję prezesa zarządu pełnił J. Z., zaś członkiem zarządu był J. R..

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego J. R. k. 5224-5225, 5497-5498, 5895v-5899, 5913v-5914, 5918-5920,
- kopia dokumentacji dotyczącej zakupu lamp mikrofalowych w roku 2009 r. k. 775-779.

(...) S.A. powstał w dniu 9 listopada 2007 r. poprzez podpisanie przez przedstawiciela Skarbu Państwa aktu notarialnego komercjalizującego jednostkę badawczo-rozwojową (...) Instytut (...) i przekształcenie jej w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa.

Dowód:

- dokumentacja przetargowa na dostawę lamp z falą bieżącą w roku 2014 k. 295-305.

W dniu 3 października 2008 roku (...) wydał decyzję zmieniającą decyzję z dnia 30 kwietnia 2003 r. i udzielił tym samym koncesji (...) S.A. na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu wyrobami

o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym oraz obrotu technologią.

Dowód:

- dokumentacja przetargowa na dostawę lamp z falą bieżącą w roku 2013 k. 476-479.

W dniu 19 lipca 2007 r. spółka (...) zawarły umowę w przedmiocie wspólnej realizacji zamówienia na dostawę lamp mikrofalowych w celu złożenia wspólnej oferty. Z kolei w dniu 15 czerwca 2011 r. spółki (...) z o.o., (...) S.A. oraz Przedsiębiorstwo Produkcyjne (...) S.A. zawiązały Konsorcjum w celu uzyskania zamówienia w postępowaniu przetargowym na zakup i dostawę lamp z falą bieżącą oraz wzmacniaczy półprzewodnikowych i amplitronów.

Dowód:

- umowa wspólnej realizacji zamówienia k. 3353-3355,

- umowa konsorcjum k. 1452-1456.

Spółka (...) S.A. powstała 30 grudnia 2011 r. poprzez połączenie (...) S.A., Centrum (...) S.A. oraz Przedsiębiorstwa Produkcyjnego (...) S.A. Do końca lutego 2012 r. spółka funkcjonowała pod nazwą (...) S.A., a następnie przyjęła nazwę (...) S.A. Ostatecznie w dniu 30 czerwca 2014 r. nazwa spółki uległa zmianie na (...) S.A.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego J. R. k. 5224-5225, 5497-5498, 5895v-5899, 5913v-5914,

- dokumentacja przetargowa na dostawę lamp z falą bieżącą w roku 2014 k. 295-305,

- protokół oględzin poz. 2, informacja z KRS, k. 2799-2809.

Realizacja zamówień na dostawę lamp mikrofalowych dla (...) odbywała się w drodze przetargu. Spółki (...) S.A. i (...) S.A. były monopolistami w zakresie produkcji powyższych lamp w P.. W pierwszej kolejności odbywały się negocjacje w T. i W., po czym po ich zakończeniu ubiegający się o kontrakt przygotowywali ofertę.

Dowód:

- dokumentacja przetargowa na dostawę lamp z falą bieżącą w roku 2014 k. 295-305,

- kopia dokumentacji dotyczącej zakupu lamp mikrofalowych w roku 2009 r. k. 708-784v,

- kopia dokumentacji przetargowej na dostawę lam z fala bieżącą w roku 2014 nr (...),

- kopia dokumentacji przetargowej na dostawę lamp z falą bieżącą w roku 2013 nr (...),

- kopia dokumentacji dotyczącej zakupu lamp mikrofalowych w roku 2009 nr (...),

- opia dokumentacji dotyczącej zakupu lamp mikrofalowych w roku 2010 – (...),

- kopia dokumentacji dotyczącej zakupu lamp mikrofalowych w roku 2011 – (...).

(...) reprezentowane przez (...) z siedzibą w W. przy ulicy (...) zawarło w pierwszej kolejności umowę długoterminową z (...) S.A. oraz
(...) Oddział (...) o nr (...) na dostawę lamp mikrofalowych w latach 2007-2010 w asortymencie, ilościach i cenach jednostkowych ujętych w załączniku nr 1 do umowy o łącznej wartości 9.295.376,77 zł. Przedmiot umowy został określony jako lampy nowe, nieużywane, pochodzące z bieżącej produkcji - kategorii I.

Dowód:

- umowa o nr (...) na dostawę lamp mikrofalowych w latach 2007-2010 wraz zał. nr 1 k. 1910-1919.

Następnie (...) zawarło z (...) S.A." dalsze umowy, których przedmiotem była dostawa lamp mikrofalowych. I tak zgodnie z umową nr (...)

o nr referencyjnym U/38/IW/09 D. zobowiązana była dostarczyć do 30 listopada 2009 roku 8 sztuk lamp mikrofalowych o łącznej wartości 298.836,56 zł. (...) w W. było reprezentowane przy zawieraniu umowy przez 1 (...) w T. przy ulicy (...).

Nadto strony zawarły w dniu 25 marca 2010 roku w T. umowę nr

(...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2010 roku na dostawę 25 lamp mikrofalowych o łącznej wartości 1.017.144,50 zł.

W dniu 5 lipca 2011 roku w T. spółka (...) Sp. z o.o. jako lider konsorcjum zawarła umowę z (...)w T. nr

(...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2011 roku na dostawę dalszych 72 sztuk lamp mikrofalowych o wartości 4 500 000 zł.

Na mocy umowy z dnia 19 lipca 2010 r. nr (...) spółka dostarczyła 1

Bazie Materiałowo - (...) w T. łącznie 6 sztuk lamp z falą bieżącą za kwotę 287 057,34 zł w terminie do 30 listopada 2010 r.

W dniu 9 sierpnia 2012 r. podpisano umowę nr (...) pomiędzy (...) nr (...) Konsorcjum firm (...) Sp. z o.o. i B.

(...) S.A. na dostawę kolejnych 64 sztuk lamp z falą bieżącą na kwotę 5 130 539,10 zł.

W dniu 1 marca 2013 r. spółka (...) zawarła kolejną umowę na dostawę lamp mikrofalowych z (...) w T. na łączną kwotę 5 027 565,96 zł w terminie do 29 listopada 2013 r.

Zgodnie z postanowieniem § 5 każdej z umów lampy mikrofalowe miały być nowe, nieużywane, kategorii I i miały pochodzić z bieżącej produkcji z roku

podpisania umowy oraz spełniać wymagania jakościowe, techniczne zawarte

w dokumentacji. Odbioru należało dokonać zgodnie z (...), tj. standardami (...) dotyczącymi zapewnienia jakości produkcji.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego J. R. k. 5224-5225, 5497-5498, 5895v-5899, 5913v-5914,

- wyjaśnienia oskarżonego J. Z. k. 5254-5257, 5390-5392, 5453-5454, 5882-5885v, 5894v-5895v,

- wyjaśnienia oskarżonego C. B. k. 5433-5435, 5486-5489, 5504-5506, 5906-5908v, 5920,

- wyjaśnienia oskarżonego J. T. (1) k. 5472-5474, 5481-5483, 5908v-5911,

- wyjaśnienia oskarżonego A. C. k. 5642-5644, 5690-5693, 5914-5917,

- umowa nr (...) z dnia 1 marca 2013 r. k. 2602-2607,
- umowa nr (...) z dnia 19 lipca 2010 r. k. 3092-3096,
- umowa nr (...) z dnia 25 marca 2010 r. k. 3181-3185,
- umowa nr (...) z dnia 5 lipca 2011 r. k. 3463-3470.

Z uwagi na trudności z zakupem materiałów strategicznych takich jak pręty ceramiczne z ceramiki berylowej, magnesy, nabiegunniki, podstawy i obudowy podjęto w spółce produkującej zamówione lampy decyzję o nabyciu lamp, oznaczonych kategorią V, wycofanych z użytku od A. z W. celem odzysku części. Po przeprowadzeniu procedury recyklingu części montowane były w zamawianych przez (...) kolejnych partiach lamp. Odzyskiwane pręty były poddawane zabiegom technologicznym, trawieniu, ponownemu napyłaniu tłumików oraz innym procesom. Procedura ta była stosowana, gdy zabrakło prętów berylowych z K.. Przeprowadzane badania zdawczo – odbiorcze, jak i okresowe badania w pełni potwierdzały spełniania przez wskazane wyroby warunków oraz wymagań jakościowych i technicznych. Zastosowana procedura pozwalała na terminowe dostarczenie zamówionych lamp. Produkt jakościowo odpowiadał wymogom wskazanym przez zamawiającego i był nowy, nieużywany, I kategorii i pochodził z bieżącej produkcji.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego J. R. k. 5224-5225, 5497-5498, 5895v-5899, 5913v-5914,
- wyjaśnienia oskarżonego J. Z. k. 5254-5257, 5390-5392, 5453-5454, 5882-5885v, 5894v-5895v,
- wyjaśnienia oskarżonego C. B. k. 5433-5435, 5486-5489, 5504-5506, 5906-5908v, 5920,
- ustna opinia biegłego M. T. k. 6105-6106v,
- pismo M. T. z dnia 31 stycznia 2018 r. k. 6055-6057,
- zeznania świadka C. D. k. 1880-1881, 4037-4042, 4056-4067, 4069-4078, 4081-4092, 5925-5927,
- zeznania świadka J. T. (2) k. 5274-5278, 5942v-5943v,
- zeznania świadka W. W. k. 5258-5265, 5939v-5942v,
- zeznania świadka E. G. k. 6082-6084,
- zeznania świadka M. S. k. 5344-5349, 6062v-6063v.

Stosowanie do produkcji lamp z falą bieżącą elementów pochodzących z odzysku było praktyką stosowaną w spółce od wielu lat i było ustalone z kontrahentem. W dniu 24 września 1993 roku została powołana komisja, która przeprowadziła analizę możliwości odzysku elementów wyeksploatowanych lamp oraz ich opakowań. W skład komisji wchodziła A. Ł. i J. K. (1) jako przedstawiciele 20 (...), C. B. jako technolog (...) oraz T. D. jako kierownik wydziału (...). Na podstawie przeprowadzonych badań komisja doszła do wniosku, że nie ma przeszkód, by zastosować w produkcji nowej odzyskane magnesy, pręty berylowe, nabiegunniki, obudowy lampy i podstawki, a wręcz nawet jest to wskazane w odniesieniu do prętów berylowych. Przeprowadzono również kalkulację kosztów produkcji, w której zastosowano wymienione odzyskane części.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego A. C. k. 5642-5644, 5690-5693, 5914-5917,
- zeznania świadka J. K. (2) k. 5210-5211, 5938-5939v,
- zeznania świadka A. Ł. k. 6084,
- protokół z prac komisji k. 6079-6081.

Wyprodukowane lampy były zgłaszane do odbioru przez wydział produkcyjny. Odbiór był dokonywany przez pracownika działu jakości, następnie wyrób był zgłaszany do odbioru przedstawicielowi zamawiającemu i następnie był dokonywany odbiór wspólnie z przedstawicielem 20 (...). Przeprowadzono wówczas badania zgodnie z warunkami technicznymi, które dokładnie precyzowały, jaki parametr podlegał sprawdzeniu i jakie warunki musiał spełniać wyrób do odbioru. Badania były przeprowadzane dla każdej lampy osobno. Każda lampa była badana na stanowisku pomiarowym. Sprawdzane były wszystkie parametry takie jak wymiary, moc, napięcia na wejścia i wyjścia lampy, prądy, żarzenia oraz wygląd lampy. Dodatkowo warunki techniczne zawierały wymagania w zakresie przeprowadzania badań „pełnych” czyli mechaniczno-klimatycznych, których celem jest potwierdzenie stabilności procesu produkcyjnego. Badania przeprowadzane były również w obecności przedstawiciela zamawiającego.

Pracownicy Przedstawicielstwa Wojskowego dokonywali odbioru i nadzoru nad realizacją zamówienia zgodnie z procedurą (...), która nakładała na dyrektora Przedstawicielstwa obowiązek nadzorowania jakości wyrobu. Następnie od 2007 roku dopełnieniem były przepisy ustawowe w zakresie zapewnienia jakości wyrobu wdrażanego do eksploatacji w Wojsku oraz rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej w sprawie szczegółowego wykazu wyrobów podlegających ocenie zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności państwa. Zgodnie z procedurą (...) nadzorujący umowę dostawy lamp mikrofalowych dokonywali przeglądu umowy, organizowali spotkanie z kierownictwem zakładu w zakresie realizacji umowy, z którego sporządzał notatkę. Obowiązkiem nadzorującego było przeprowadzenie identyfikacji ryzyka, sporządzenie planów nadzorowania w oparciu o analizę reklamacji na dany sprzęt. Wytyczną w zakresie obszaru analizy ryzyka były wymagania (...) dotyczące zapewnienia jakości w produkcji – (...) 2120. W dalszym ciągu przedstawiciel wojskowy skupiał się na tych kwestiach, które wytypował uprzednio jako obszar ryzyka. W przypadku lamp mikrofalowych najważniejszym kryterium było prawidłowe funkcjonowanie lampy i wobec tego istotnym elementem nadzoru był odbiór końcowy na zgodność z warunkami technicznymi określonymi w umowie.

Zgodnie z procedurą (...) całkowitą odpowiedzialność za przekazanie sprawnego wyrobu ponosił dostawca. Pracownicy 20 (...) we W. w czasie odbioru przestrzegali wszystkich wskazanych norm i wytycznych.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego A. C. k. 5642-5644, 5690-5693, 5914-5917,
- wyjaśnienia oskarżonego J. R. k. 5224-5225, 5497-5498, 5895v-5899, 5913v-5914,
- zeznania świadka A. K. (1) k. 5318-5321, 6068-6071,
- zeznania świadka Z. K. (2) k. 5303-5307, 5953v-5956,
- zeznania świadka Z. S. k. 5297-5300, 6061-6062,
- zeznania świadka M. D. k. 5979,
- dokumentacja dotycząca odbiorów lamp (...) k. 4787-5172.

W spółce (...) wdrożono i certyfikowano zintegrowany system zarządzania obejmujący normy jakości (...), (...) w zakresie jakości wyrobów wojskowych, (...)w zakresie BHP oraz (...) w przedmiocie ochrony środowiska. Spółka jako jedyna w regionie uzyskała certyfikat przedsiębiorstwa czystej produkcji oraz koncesję na wytwarzanie i obrót technologiami o przeznaczeniu wojskowym i policyjnym.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego J. Z. k. 5254-5257, 5390-5392, 5453-5454, 5882-5885v, 5894v-5895v,
- dokumentacja przetargowa na dostawę lamp z falą bieżącą w roku 2013 k. 476-479.

W dniu 30 maja 2014 r. do Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu wpłynęło zawiadomienie A. M. (1) - dyrektora Oddziału spółki (...) we W. o możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę Skarbu Państwa -jednostki (...) przez pracowników spółek (...) S.A., (...) S.A. oraz spółki (...) i spółki (...) S.A. Według zawiadamiającego, przestępne działania polegały na stosowaniu przez pracowników powyższych firm w procesie produkcji lamp o fali bieżącej, będącej elementem składowym radarów wojskowych – części i podzespołów uzyskiwanych z demontażu wycofanych lamp, a następnie dostarczaniu wyprodukowanych w ten sposób lamp na rzecz jednostek wojskowych (...) w ramach ustawy o zamówieniach publicznych jako wyrobów nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji, określonych kategorią I.

W związku ze stosowaniem wskazanej procedury, dochodziło również zdaniem zawiadamiającego do poświadczania nieprawdy w dokumentacji logistycznej, technicznej i jakościowej kwalifikującej te urządzenia jako kategorię I, czyli wyrób nowy, nieużywany, pochodzący z produkcji bieżącej.

Dowód:

- zeznania świadka A. M. (2) k. 72-84, 1787-1790, 6085v-6088v,
- zawiadomienie o przestępstwie wraz z załącznikami k. 1-71.

J. R. ma wykształcenie wyższe ekonomiczne. Jest zatrudniony w spółce (...) S.A. na stanowisku zastępcy dyrektora za wynagrodzeniem 12 000 zł. Jest żonaty i posiada dwie pełnoletnie córki. Nie był uprzednio karany sędownie i nie leczył się psychiatrycznie, neurologicznie ani odwykowo.

Dowód:

- dane osobopoznawcze k. 5497-5498,
- dane o karalności k. 5531,
- dokumentacja z akt osobowych k. 4562-4583.

J. R. nie przyznał się w toku postępowania przygotowawczego do stawianych mu wówczas zarzutów i skorzystał z prawa do odmowy składania wyjaśnień i odpowiedzi na pytania (k. 5224-5225, 5497-5498).

Oskarżony przed Sądem również nie przyznał się do zarzuconych czynów i wyjaśnił, że oskarżenie opiera się na wybiórczych i nierzetelnych informacjach A. M. (2) oraz pracowników spółki, którzy nie posiadają odpowiedniej wiedzy specjalistycznej, aby ocenić prawidłowo sytuację. Oskarżony podał, że przez cały okres współpracy ze spółką (...) (później R.) zajmował się sprzedażą

i logistyką. Uczestniczył w negocjacjach przed zawarciem umów i jedynym podejmowanym tematem z ramienia (...) była cena transakcji. Oskarżony wyjaśnił, że bywał sporadycznie w wydziale produkcyjnym i nie znał szczegółów technologicznych. Nie miał podstaw, by podejrzewać, że produkowane lampy mikrofalowe mogą nie spełniać warunków określonych w umowie. W ocenie oskarżonego kategorie klasyfikacyjne od I do V dotyczą łańcucha logistycznego sił zbrojnych i nie dotyczą ani wykonawcy, ani dostawcy. Jak wyjaśnił oskarżony:

„Lampy dostarczane zamawiającemu (...) były produkowane od stanu zerowego z materiałów spełniających wymagania konstrukcyjne, nie były zatem regenerowane czy naprawiane. Były z bieżącej produkcji i nie były eksploatowane. Zgodność tego potwierdzało 20 (...) przeprowadzając odbiór końcowy, a także nadzorując proces produkcyjny. Jeśli nawet w lampach zastosowano materiał z lamp 5 kategorii to przechodził on ten sam proces technologiczny co element całkiem nowy. Tym

anym był materiałem zgodnym z dokumentacją techniczną, czyli wymiary i materiał, z którego był zrobiony”. J. R. wyjaśnił, że A. M. (2) złożył zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa po tym, jak została mu wypowiedziana umowa o pracę z uwagi na utratę zaufania. Z polecenia A. M. (2) wyrzucono istotną dokumentację produkcji lamp mikrofalowych.

Oskarżony wskazał także, że kalkulacje kosztów produkcji, poprzedzające zawarcie umowy, uwzględniały koszty zastosowania części z odzysku. Z uwagi na wzrost ceny robocizny proces odzysku jest ekonomicznie nieopłacalny. Współpraca z wojskiem rozpoczęła się w latach osiemdziesiątych i przez ten czas nikt nie zgłaszał zastrzeżeń do jakości lamp. Spora część lamp przepracowała dłuższy czas niż określała to umowa. Przedstawiciele (...) wiedzieli o stosowaniu części z odzysku. Okoliczność ta miała być argumentem dla negocjacji ceny z (...) (k. 5895v-5899, 5913v-5914, 5918-5920).

J. Z. z zawodu jest elektronikiem. Przebywa na emeryturze i otrzymuje z tego tytułu świadczenie w wysokości 3800 zł. Poprzednio zatrudniony był w spółce (...) od 2 listopada 1973 r. do 30 września 2011r. na stanowisku członka zarządu – dyrektora do spraw rozwoju. Jest żonaty i posiada dwoje pełnoletnich dzieci. Nie był dotychczas karany sędownie. Nie leczył się psychiatrycznie, neurologicznie ani odwykowo.

Dowód:

- dane osobopoznawcze k. 5254,
- dane o karalności k. 5532,
- dokumentacja z akt osobowych k. 4541-4561.

J. Z. nie przyznał się do przedstawionych mu zarzutów. Wyjaśnił, że jako dyrektor do spraw rozwoju nie miał wpływu na proces produkcji lamp mikrofalowych. Zaprzeczył, by uzyskał kiedykolwiek korzyść majątkową w związku z produkcją lamp mikrofalowych. W spółce (...) przepracował (...) na różnych stanowiskach i zawsze działał dla dobra firmy. Oskarżony wyjaśnił, że mogły być pojedyncze przypadki, że magnes, pręt berylowy lub obudowa pochodziły z odzysku. Około roku 2000 upadła firma, która produkowała te części w P.. Wówczas rozpoczęto proces odzysku tych elementów. Proces ten obejmował badania, potwierdzające parametry elementu. Wojsko nie było informowane o procesie odzysku, ponieważ nie było takiej potrzeby. Części do lamp zamawiane były w (...), C., F., (...), N.. Części z odzysku były montowane wtedy, gdy ich brakowało. Użycie odzyskanych prętów berylowych po odpowiedniej obróbce było celowym działaniem technologicznym do czasu nawiązania współpracy z dostawcą (k. 5254-5257, 5390-5392, 5453-5454).

J. Z. nie przyznał się przed Sądem do popełnienia zarzuconych mu czynów. Wyjaśnił, że klasyfikacja sprzętu dotyczy logistyki w (...), która nie dotyczy wykonawców i dostawców. Jego zdaniem „Prokuratura przypisuje niewłaściwe znaczenie temu określeniu sugerując m.in., że kat. 1 oznacza, że wyrób składa się wyłącznie z nowych części i materiałów. Na potrzeby śledztwa tworzy określenia takie jak: elementy części kat. 5 – podczas, gdy takie pojęcia nie występują w żadnych zapisach dot. obrotu urządzeniami i sprzętem wojskowym”. Dodatkowo pobierany ze zużytych lamp materiał poddawany był takim samym operacjom technologicznym i pomiarom jak materiał od dostawcy.

W firmie istnieje dokumentacja dotycząca montażu oraz demontażu lamp zatwierdzona przez przedstawicieli (...). Nadzór nad badaniami sprawowali przedstawiciele (...). Jak wyjaśnił oskarżony: „do (...) trafiały lampy z bieżącej produkcji, nowe, spełniające wszystkie wymagania techniczne, posiadające karty gwarancyjne obejmujące cały wymagany przez wymagania warunków technicznych czas pracy odebrane przez (...) jako przedstawiciela zamawiającego”. Ze zużytych lamp odzyskiwano pręty berylowe, magnesy, nabiegunniki, skrzynie, obudowę lampy oraz podstawki pod lampy. Z tytułu odzysku zamawiający otrzymywał upust cenowy wyliczony w uzgodnieniu z przedstawicielstwem Wojska. J. Z. wyjaśnił, że jedyną kwestią, którą interesował się zamawiający była cena. Oskarżony wskazał również, że dostawca magnesów - firma krajowa (...) uległa likwidacji i wobec tego po wyczerpaniu zapasów, którymi zakład dysponował, zapadła decyzja o zastosowaniu magnesów z odzysków. Była to droga dozwolona i zaakceptowana przez zamawiającego. Po wielomiesięcznych poszukiwaniach nowego dostawcy udało się znaleźć firmę z C., która stała się dostawcą magnesów. Z kolei dostawca prętów berylowych z K. mając na względzie sytuację geopolityczną w tym obszarze odmówił dostaw prętów. Odzysk tego materiału był dozwolony przez (...) i z tego tytułu nie ponieśli dodatkowych kosztów, a wręcz przeciwnie uzyskali upusty cenowe. Oskarżony dodał, że materiały odzyskane miały lepsze parametry od części uzyskiwanych od zewnętrznych dostawców (k. 5882-5885v, 5894v-5895v).

C. B. z zawodu jest elektronikiem. Przebywa na emeryturze i otrzymuje z tego tytułu świadczenie w wysokości 3500 zł. Poprzednio zatrudniony był w spółce (...) na stanowisku zastępcy dyrektora do spraw technicznych. Jest żonaty i posiada dwoje pełnoletnich dzieci. Nie był dotychczas karany sędownie. Nie leczył się psychiatrycznie, neurologicznie ani odwykowo.

Dowód:

- dane osobopoznawcze k. 5433,
- dane o karalności k. 5466,
- dokumentacja z akt osobowych k. 4524-4540.

C. B. przyznał w toku postępowania przygotowawczego, że stosował w procesie produkcji części pochodzące z odzysku w postaci prętów berylowych, obudowy, podstaw lamp, magnesów i nabiegunników - w sumie około 10 % części składających się na lampę. Nie przyznał się natomiast do osiągnięcia z tego tytułu korzyści majątkowej. Przyczyną stosowania części pochodzących z odzysku były trudności z ich dostawcami. Praktyka taka była stosowana przez wiele lat i nie było to żadną tajemnicą w firmie. Problem ten był omawiany w trakcie narad, w których uczestniczyli również prezes, kierownicy wydziału oraz główna księgowa. W ocenie oskarżonego lampy spełniały wszystkie wymagania techniczne i jakościowe, czego potwierdzeniem były odbiory (...) (k. 5433-5435, 5504-5506).

Oskarżony nie przyznał się w toku rozprawy głównej do zarzuconych mu czynów. W zakresie procesu odzysku wyjaśnił, że „ze względu na utrzymujący się wysoki poziom braków lamp, podczas ich produkcji opracowaliśmy technologię elektronów zewnętrznych i wewnętrznych lamp niebędących osłoną próżni z demontażu lamp zbrakowanych w trakcie produkcji. Elementy te nie wykazywały jakichkolwiek cech zużycia i mogły być powtórnie wykorzystane w procesie produkcyjnym”. Największe problemy zaopatrzeniowe przez cały okres produkcji dotyczyły prętów z ceramiki berylowej. Był to materiał strategiczny, wykonywany tylko przez kilku producentów na świecie. Okresowo pojawiały się problemy z dostawami magnesów z ceramiki tlenku strontu i baru o bardzo wąskich tolerancjach wymiarowych oraz materiałem na nabiegunniki w postaci pręta ze stali chromowanej w niepopularnym na rynkach gatunku i wymiarach. Odzyskane materiały nie podlegały żadnemu zużyciu podczas pracy lampy i w pełni zachowywały swoje właściwości wymiarowe, mechaniczne i fizykochemiczne. Jak wskazał oskarżony, zachował się jeden dokument z 1993 r. potwierdzający realizację tych prac

przy współudziale dwudziestego (...). W latach 2000 standardem już było odzyskiwanie wielu elementów z lamp wybrakowanych podczas ich produkcji i sezonowania. Dokonywano ponadto odzysku z lamp wyeksploatowanych w zakresie prętów ceramicznych, magnezów i nabiegowników. Oskarżony wskazał, że za lampy nowe uważało się zawsze lampy budowane od początku do końca z pojedynczych elementów zgodnie z dokumentacją na nie. Za lampy regenerowane uważało się lampy, w których wymieniono niektóre zużyte elementy (najczęściej katodę lub wyrzutnię elektronów) pozostawiając całą pozostałą ich część nienaruszoną, czyli całą osłonę próżni, magnez, nabiegownik, obudowę. W spółce (...) nie przeprowadzano żadnej regeneracji lamp (k. 5906-5908v, 5920).

J. T. (1) zdobył wykształcenie wyższe techniczne. Z zawodu jest mgr inżynierem telekomunikacyjnym. Jest bezrobotny, uprzednio zatrudniony był w spółce (...) S.A. Utrzymuje się z dochodu uzyskanego z umowy najmu lokalu mieszkalnego w wysokości 2000 zł. Jest żonaty i posiada pełnoletnie dziecko. Nie był dotychczas karany sądownie. Nie leczył się psychiatrycznie, neurologicznie ani odwykowo.

Dowód:

- dane osobopoznawcze k. 5472,
- dane o karalności k. 5485,
- dokumentacja z akt osobowych k. 4506-4523.

J. T. (1) nie przyznał się w toku postępowania przygotowawczego do przedstawionych mu zarzutów i wyjaśnił, że nie miał wiedzy, by do produkcji lamp z falą bieżącą stosowane były części z odzysku. Pamiętał tylko jedną sytuację zakupu zużytych lamp, które miały stanowić zapas strategiczny i nie miały być użyte do bieżącej produkcji. Procedury stosowane w firmie nie pozwalały na zastosowanie niewłaściwych podzespołów. Rozbudowany dział kontroli jakości dawał pewność, że produkcja lamp przebiega prawidłowo. J. T. (1) wyjaśnił, że jego rola w nadzorowaniu procesu produkcji lamp mikrofalowych była marginalna i ograniczała się do działania w ramach pełnomocnictw. Negocjacje, w których uczestniczył z przedstawicielami (...) dotyczyły wyłącznie ceny lamp (k. 5472-5474, 5481-5483).

Oskarżony nie przyznał się przed Sądem do zarzuconych mu czynów i wyjaśnił, że w lutym 2011 r. pracował jako doradca ds. restrukturyzacji w (...) S.A. Na temat produkcji D. i P. nie miał żadnej wiedzy. Wszelka wiedza na ten temat pochodziła od pracowników firmy. Jak wskazał oskarżony, jego głównym zadaniem stawianym przez zarząd B. było doprowadzenie do połączenia firm (...) do końca 2011 r. Od samego początku powierzone obowiązki dotyczyły zmian organizacyjnych, nie zaś realizacji procesów produkcji czy sprzedaży. J. T. (1) zajmował się pracownikami i ich miejscami pracy, opisem stanowisk pracy, a nie samą produkcją. Jego zadania dotyczące produkcji polegały na monitorowaniu dostępności materiałów produkcyjnych i monitorowaniu terminowości prac produkcyjnych. Odbywało się to głównie na co poniedziałkowych naradach produkcyjnych w siedzibie firmy przy ul. (...), w której brali udział wszyscy kierownicy. Narady nie dotyczyły wyłącznie produkcji. Jak wskazał oskarżony, nie jest prawdą, „(...) że za moja zgodą i wiedzą wykorzystywano materiały z odzysku, bo nie informowano mnie o tym, a ja nic nie zmieniałem w zastanym procesie produkcji” (k. 5908v-5911) .

A. C. zdobył wykształcenie wyższe techniczne. Z zawodu jest inżynierem elektromechanikiem oraz żołnierzem zawodowym. Przebywa na emeryturze i pobiera z tego tytułu świadczenie w wysokości 5 000 zł. Uprzednio zatrudniony był w (...) we W..

Jest żonaty i posiada dwoje pełnoletnich dzieci. Nie był dotychczas karany sędownie. Nie leczył się psychiatrycznie, neurologicznie ani odwykowo.

Dowód:

- dane osobopoznawcze k. 5642,

- dane o karalności k. 5655.

A. C. nie przyznał się do popełnienia zarzuconych mu czynów. Wyjaśnił, że był dyrektorem Przedstawicielstwa Wojskowego we W.. Opisał procedury związane z nadzorem i odbiorem dostarczanych dla (...) lamp z falą bieżącą. Wyjaśnił, że według jego wiedzy nie było żadnych reklamacji tych produktów i przepracowały cały okres resursu technicznego. Wskazał, że nie był informowany przez dostawcę o ewentualnym stosowaniu elementów niezgodnych z umową. A. C. wskazał, że (...) posiadał informację o stosowaniu części z odzysku, o czym świadczy powołanie w 1993 r. (...)i (...), która miała za zadanie określić, jakie elementy z lamp V kategorii można odzyskać i użyć przy produkcji lamp nowych. Komisja uznała, że można odzyskać z takich lamp pręty berylowe, obudowę, magnesy, nabiegunniki i podstawki (k. 5642-5644, 5690-5693).

A. C. nie przyznał się przed Sądem do zarzuconych mu czynów i opisał szczegółowo procedury stosowane w okresie objętym zarzutami, które miały zapewnić odpowiednią jakość zamawianego sprzętu wojskowego. Oskarżony wyjaśnił, że badania zdawczo-odbiorcze przechodzą wszystkie lampy, natomiast badania okresowe wykonywane są zgodnie z zapisami ujętymi w warunkach technicznych, a celem ich jest okresowa kontrola jakości wyrobu, potwierdzenie stabilności procesu technologicznego w okresach między następującymi po sobie badaniami oraz potwierdzenia możliwości kontynuowania produkcji wyrobów wg. obowiązującej dokumentacji technicznej i technologicznej. W umowach przywoływane są zawsze warunki techniczne, które stanowią podstawę do odbioru wyrobu, a zawarte są w nich uzgodnienia z zamawiającym, parametry techniczne i cechy wyrobu wraz z kryteriami i metodyką odbioru. Stanowią one właściwie jedyny dokument, na zgodność z którym dokonuje się odbioru wyrobu wojskowego pod względem technicznym. Nie ma natomiast takiej czynności w procesie nadzorowania jakości, która jest przywołana w a/o, jak „sprawowanie kontroli nad procesami produkcji zgodnie z procedurą (...) 2120”. Jak wyjaśnił oskarżony, (...) nie jest bowiem procedurą, a publikacją standaryzacyjną stanowiącą jeden z elementów zapewnienia jakości, który przywoływany jest w dołączanej do umowy klauzuli jakościowej. A. C. wyjaśnił, że „to czy lampa działa czy nie jest rzeczywiście istotne, natomiast wykonanie całego zakresu badań zdawczo-odbiorczych potwierdza jej prawidłowe działanie. Ponieważ te lampy przeszły cały ten cykl nie było podstaw twierdzić, że nie działają” (k. 5914-5917).

Sąd zważył, co następuje:

W oparciu o analizę zgromadzonego materiału dowodowego Sąd stwierdził brak podstaw do przypisania winy oskarżonym w zakresie czynów objętych aktem oskarżenia. Oskarżeni swym zachowaniem nie wyczerpali bowiem znamion zarzuconych im przestępstw.

Udowodnienie to taki stan, w którym fakt przeciwny dowodzonemu wydaje się realnie niemożliwy lub wysoce nieprawdopodobny. Dopóki przeciwieństwo tego faktu nie może być wykluczone, dopóty nie można przyjąć, że jest on udowodniony

(Polskie postępowanie karne, Warszawa 1998 r., s. 415). Sąd nie jest zobowiązany do dowodowego weryfikowania faktów i tez domniemywanych w sposób dowolny i abstrakcyjny, o dowolnie określającym ich związku przyczynowym ze zdarzeniem, gdy jednocześnie pozbawione są one racjonalnego uwiarygodnienia, ale też nie jest uprawniony do uznawania i włączania do podstawy wyroku faktów w takim trybie ustalanych. W dochodzeniu do prawdy obiektywnej

Sąd posługiwał się nie tylko dowodami bezpośrednimi, którymi aktualnie dysponuje, ale również logicznym rozumowaniem i doświadczeniem życiowym w granicach swobodnej oceny dowodów. Sąd oceniając materiał dowodowy miał na względzie niezwykle istotną zasadę domniemania niewinności (art. 5 § 1 k.p.k.), która jest zasadą konstytucyjną, uregulowaną w art. 42 ust. 3 Konstytucji RP, stanowiącym, że każdego uważa się za niewinnego, dopóki jego wina nie zostanie stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądowym. Domniemanie niewinności jest wzruszalne. Może zostać obalone w następstwie podejmowanych przez oskarżyciela prawem przewidzianych czynności, bowiem materialny ciężar udowodnienia winy spoczywa na oskarżycielu. Przeprowadzona wnikliwa ocena materiału dowodowego w niniejszej sprawie doprowadziła Sąd do przekonania, że domniemanie niewinności nie zostało wzruszone.

Ustalając stan faktyczny Sąd uznał relacje oskarżonych za w pełni wiarygodne. Oskarżeni od początku postępowania udzielali szczegółowych informacji w toku czynności z ich udziałem i dążyli do wyjaśnienia sprawy. W szczególności ustna opinia biegłego M. T. potwierdziła relację oskarżonych. Zeznania świadków i zgromadzona w sprawie dokumentacja potwierdziły okoliczności wskazane przez oskarżonych.

W oparciu o wyjaśnienia J. R. Sąd ustalił, że stosowanie części z odzysku było zgodne z procesem technologicznym i nie miało wpływu na jakość produktu. Co więcej, nie miało też istotnego wpływu na koszty produkcji, co zaprzecza możliwości osiągnięcia korzyści majątkowej przez oskarżonych lub inną osobę. Na podstawie wyjaśnień tego oskarżonego Sąd również ustalił, że (...) posiadał wiedzę na temat stosowania w procesie produkcji lamp z falą bieżącą części pochodzących z odzysku.

Okoliczności wskazane przez J. R. potwierdził także oskarżony J. Z., który wskazał, że stosowanie części pochodzących z odzysku spowodowane było problemami z dostawcą. Samo pochodzenie materiału użytego do produkcji nie miało jednak znaczenia dla jakości lamp i dostarczony produkt był nowy i nieużywany.

Dodatkowo na podstawie wyjaśnień C. B. ustalono, że w procesie produkcji części pochodzące z odzysku w postaci prętów berylowych, obudowy, podstaw lamp, magnesów i nabiegowników stanowiły około 10 % części składających się na lampę. Częściowy i subiektywne przyznanie się w toku postępowania przygotowawczego C. B. jedynie potwierdza prawdziwość relacji oskarżonego, który nie krył faktu, że w procesie produkcji stosowano części pochodzące z odzysku. Odzyskane materiały nie podlegały w jego opinii żadnemu zużyciu podczas pracy lampy i w pełni zachowywały swoje właściwości wymiarowe, mechaniczne i fizykochemiczne. Oskarżony, podobnie jak A. C., wskazał, że zachował się jeden dokument z 1993 r. potwierdzający realizację tych prac przy współudziale dwudziestego (...). Na tej podstawie Sąd doszedł do przekonania, że stosowanie części pochodzących z odzysku odbywało się za zgodą i wiedzą zamawiającego.

Na podstawie wyjaśnień oskarżonego J. T. (1) Sąd ustalił, że jego rola w realizacji zamówień na dostawę lamp mikrofalowych dla (...) była niewielka. Oskarżony nie uczestniczył właściwie w procesie produkcji i co istotne, objął stanowisko kierownicze, przejmując niejako dotychczasowe standardy związane z produkcją lamp mikrofalowych. Nie miał także podstaw, by uznać obowiązujące w firmie procedury za nieprawidłowe.

Z kolei na podstawie wyjaśnień oskarżonego A. C. Sąd doszedł do przekonania, że odbiór zamówionych lamp odbywał się po stronie oskarżonego i pozostałych pracowników Wojska prawidłowo. Oskarżony potwierdził, że (...) posiadał informację o stosowaniu części z odzysku, o czym świadczy powołanie w 1993 r. K., która miała za

zadanie określić, jakie elementy z lamp V kategorii można odzyskać i użyć przy produkcji lamp nowych. W oparciu o wyjaśnienia wskazanego oskarżonego, Sąd ustalił, że dostarczone lampy były dobrej jakości.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało wiedzy specjalnej z zakresu procesów związanych z produkcją, materiałoznawstwem, jak i właściwościami lamp mikrofalowych. W postępowaniu przygotowawczym Prokuratura nie przeprowadziła dowodu z opinii specjalistycznej. Sąd zwrócił się do wszystkich publicznych technicznych szkół wyższych i każdy z tych podmiotów odmówił wykonania pisemnej opinii. Politechniki w: B. (k. 6029), Ł. (k. 6030), P. (k. 6031), S. (k. 6032), R. (k. 6034), B. (k. 6036), C.

(k. 6042), W. (k. 6046), K. (k. 6047), P. (...)

(k. 6038), P. (...) (k. 6044) oraz Akademia (...)

w K. (k. 6040) skierowały do tutejszego Sądu pisma z informacją o braku kadry, która mogłaby przeprowadzić opinię w niniejszej sprawie.

Ostatecznie w celu uzyskania odpowiedzi na fundamentalne pytania

w niniejszej sprawie wymagających wiadomości specjalnych Sąd przeprowadził dowód z ustnej opinii biegłego prof. dr hab. M. P. (...). Na podstawie wskazanej opinii **Sąd ustalił ponad wszelką wątpliwość, że dostarczone lampy mikrofalowe były nowe i nieużywane, i w żaden sposób nie zmienia tych właściwości fakt zastosowania elementów pochodzących**

z odzysku. Sama technologia i materiały nie są elementem umowy. Tytułem

przykładu biegły wskazał umowę sprzedaży nowego samochodu, w której nie określa się szczegółowo technologii i materiałów pojazdu. Biegły wskazał, że wykorzystuje

w trakcie swojej pracy naukowo – badawczej odzysk wielu elementów, które nie tracą swoich parametrów technicznych. W szczególności Sąd ustalił w oparciu o opinię biegłego, że ceramika berylowa jest elementem konstrukcyjno - mechanicznym. Taka ceramika ma jeszcze lepsze parametry niż nowa, ledwo co zakupiona. Istotne z punktu widzenia działania urządzenia próżniowego, a lampa właśnie takim jest, to wykorzystanie bardzo dobrego produktu jakościowego. Zatem, jeżeli zostało to wykonane zgodnie ze sztuką, zmierzono parametry, poprzednia lampa nie uległa zniszczeniu, np. przez pryzmat słabej jakości magnezu, to można je wykorzystać ponownie do nowej lampy. Odzyskiwanie elementów i ich dalsze stosowanie jest normalną praktyką w procesach produkcyjnych. Opinia biegłego M. T. została wydana w oparciu o fachową wiedzę i pozwoliła na weryfikację procesu rozumowania i dochodzenia biegłego do określonych wniosków. Opinia jest logiczna, jasna i zupełna, i wobec tego zasługiwała w pełni na uwzględnienie

Na podstawie zeznań świadka C. D. Sąd ustalił, że w spółce prowadzono rejestr elementów lamp, który służył do planowania produkcji.

W rejestrze dokumentowano także odzysk materiałów. O tym, co może być użyte ponownie decydowali technolodzy. Również Z. D. zeznała, że pobierała lampy jako złom, który kierowano do demontażu. Niektóre części lampy przekazywano do działu chemicznego i była to niewielka ilość.

Świadek J. K. (2) zeznał, że były stosowane w procesie produkcji

materiały pochodzące z odzysku. Świadek potwierdził, że koszt odzysku prętów berylowych jest wysoki. Świadek kilka lat wcześniej dowiedział się o odzyskiwaniu części i słyszał, że było w tym zakresie porozumienie z Wojskiem. Świadek zeznał,

że do nowej produkcji lamp wykorzystuje się tylko te elementy, które spełniają wymagania do zamontowania. Pręt berylowy po obróbce chemicznej jest jak nowy. Proces odzysku wyrównuje koszty nowego elementu. Koszt materiałowy w całej lampie to ok. 15 % jej wartości.

Na podstawie zeznań W. W. Sąd ustalił, że w 2012 roku

otrzymał zapytanie od dyrektora R., czy jest zainteresowany kupnem lamp zużytych wojskowych. Nie było przeszkód technicznych, bo pewne elementy można odzyskać, a technicznie nie wpłynie to na jakość wyrobu. Z punktu widzenia ekologicznego było to słuszne rozwiązanie. Z lamp można było odzyskać: nabiegunniki, podstawki, denka zamykające lampę. Materiał na takie lampy stanowi od 10-15 % wartości tego typu lamp. W. W. wydał polecenie i był

świadkiem wielu demontażów i procesu odzyskiwania. Świadek opisał stosowane w tym względzie procedury. Sam odzysk był słuszny ze względów ekologicznych.

Pręt berylowy był ciężko dostępny, jedynym dostawcą jest i był K.. Jeżeli udało się odzyskać takie pręty, to była pewność, że technicznie będą dobre. A. M. (2) w czerwcu złożył zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, choć wiedział o odzyskach od lipca - sierpnia 2013 r. Na podstawie relacji świadka

Sąd ustalił, że nowa lampa zawierająca elementy z recyklingu przechodziła proces produkcyjny i w żaden sposób nie różniła się od lampy bez tych elementów recyklingu. Wobec tego technicznie były to lampy identyczne. Świadek zeznał, że nie jest prawdą, aby poinformował A. M. (2) o tym, że od 30-70 % części lampy pochodzi z odzysku.

Z kolei na podstawie relacji świadka S. C. Sąd ustalił, że zgodnie z umową (...) był zobowiązany do zwrotu zużytych lamp producentowi celem wykorzystania magnesów. Świadek potwierdził także, że w toku negocjacji poruszane były głównie tematy finansowe. Świadek wskazał, że nie otrzymał informacji, by zamówione produkty nie spełniały swoich funkcji technicznych.

J. T. (2) zeznał, że spółka zamawiała elementy kategorii V, czyli zużyte lampy. Powodem takich zamówień było niedotrzymanie terminów dostaw przez dostawcę z K..

Na podstawie zeznań Z. K. (2), Z. S. i M. D. Sąd ustalił, że pracownicy Wojska przestrzegali podczas odbioru lamp wszystkich procedur. Jak zeznał świadek Z. K. (2): „przez 10-lecie produkcji nie zaistniały żadne przesłanki, które by nakazywały dyrektorowi i odbiorcy żeby wchodził głęboko w materiały używane przy produkcji lamp (...) Nasza analiza była przeprowadzana na podstawie napraw pozagwarancyjnych przeprowadzanych w lampach, reklamacji, oraz odstępstw w procesie produkcji, które wydarzyły się na przestrzeni ostatnich lat”. Z. K. (2) potwierdził również w swojej relacji, że wszystkie parametry lampy były zgodne z warunkami technicznymi. Wskazał również, że była powołana specjalna komisja, która oceniła, że można zastosować odzyskane elementy do produkcji. Świadek nie spotkał się z reklamacjami na elementy ceramiczne, podstawki lamp, czy nabiegunniki. Lampy w odbiorach, których uczestniczył, spełniały wszystkie warunki umowy.

Podobnie R. T. i Z. S. zeznali, że reklamacje nie dotyczyły części pochodzących z odzysku.

Sąd nie skorzystał z zeznań J. H. w zakresie stwierdzenia, że dostarczone lampy nie były nowe, ponieważ używano do produkcji części pochodzących z odzysku. Ocena taka wymaga bowiem wiadomości specjalnych, których świadek nie posiada. W pozostałym zakresie zeznania J. H. stanowiły podstawę ustalenia, że reklamacje dotyczyły około 1% dostarczonych lamp, a zatem było ich niewiele.

Zeznania świadków: M. W. (1), R. C. oraz B. G. były przydatne dla ustalenia udziału spółki (...) w nabywaniu zużytych lamp mikrofalowych.

W oparciu o relację M. I. Sąd ustalił, że w (...) zdarzały się przypadki, że dostawca zamówionego sprzętu wykorzystywał elementy pochodzące z recyklingu do produktu finalnego i żaden z krajów, które były stronami tej umowy, nie zgłaszał wątpliwości co do tego faktu, chyba że był ścisły zapis, albo że cały produkt był używany i tylko odnowiony. Największe znaczenie dla (...) miały parametry techniczne oraz długa gwarancja.

Na podstawie zeznań J. T. (3) Sąd ustalił, że A. M. (2) zawiadomił zarząd spółki o tym, że w procesie produkcji lamp z falą bieżącą

stosowane są elementy pochodzące z recyklingu. Świadek ustalił następnie we W., że produkcja przebiega prawidłowo. W oparciu o relacje świadka, Sąd doszedł do przekonania, że spółka (...) nie odniosła żadnej korzyści finansowej ze stosowania odzyskanych elementów, zaś (...) nie poniósł z tego tytułu żadnej szkody. Co więcej, stosowanie procesu recyklingu jest wskazane z punktu widzenia ekologicznego.

Świadek L. W. zeznała, że w całej swojej karierze odbiorów lamp z falą bieżącą nigdy nie zdarzyło się, żeby lampa nie spełniała swoich warunków. Świadek potwierdziła, że stosowanie elementów pochodzących z recyklingu nie miało technicznego znaczenia dla jakości lampy. W przypadku prętów berylowych pręt odzyskany jest nawet wyższej jakości. Reklamacje nie były spowodowane elementami pochodzącymi z odzysku. Odbiorca nie poniósł żadnych strat z tytułu stosowania w procesie produkcji lamp części pochodzących z odzysku.

Również Z. Z. (2) zeznał, że (...) nie poniósł szkody na skutek stosowania do produkcji lamp części pochodzących z odzysku.

A. K. (1) szczegółowo opisała proces odbioru lamp mikrofalowych. Świadek zeznała: „Ja mogę zapewnić, że wszystkie wyroby, które były sprzedawane przez (...) SA, wcześniej przez (...), jeszcze wcześniej przez (...) podlegały odbiorami jakościowymi, na zgodność z warunkami i zapisami umowy”. Na podstawie relacji świadka Sąd doszedł do przekonania, że dostarczone lampy były produktem zgodnym z umową. W latach 2007-2013 reklamacji było niewiele i nie miały nic wspólnego z prętem berylowym ani z magnesami, ani nabiegunnikami. W oparciu o zeznania tego świadka Sąd ustalił, że w żadnych normach jakościowych, normach obronnych, jak i (...) nie ma zapisów, aby nie można było wykorzystać rzeczy pochodzących z recyklingu.

E. G. potwierdziła, że pręty berylowe pochodzące z odzysku były przechowywane na wypadek trudności z ich dostawą. Dodatkowo były odzyskiwane magnesy pierścieniowe, nabiegunniki i podstawki. Na wszystkich przewodnikach była adnotacja „odzysk”. Na wszystkich opakowaniach, na których przechowywane były detale, była adnotacja, numer technologiczny i odzysk.

Stosowanie magnesów, prętów berylowych oraz nabiegunników z odzysku potwierdził ponadto świadek M. S., który wskazał, że nie wpłynęło to na jakość produkowanych lamp mikrofalowych.

Na podstawie zeznań A. Ł. Sąd ustalił, że świadek wchodził w skład komisji w roku 1993 r. w porozumieniu z (...) i (...), która przeprowadzała badania w celu możliwości uzyskania elementów z lamp, które już były zwracane z jednostek po okresie użytkowania. Jak zeznał świadek: „Doszliśmy do wniosku, że nie ma przeszkód by zastosować w produkcji nowej pewnych elementów, a wręcz nawet dobrze by było, a szczególnie pręty berylowe, bo były lepsze niż te, które uzyskiwaliśmy jako nowe ze względu na pracę w próżni (...) nie mieliśmy żadnych wątpliwości, że elementy te nadają się do produkcji nowych lamp. były wykorzystywane elementy uzyskane z odzysku, co miało wpływ na cenę wyrobu.” Relacja świadka potwierdziła, że (...) jako zamawiający miał świadomość stosowania podczas produkcji lamp mikrofalowych elementów pochodzących z odzysku.

Na podstawie zeznań A. P. (1) Sąd ustalił, że procedura odbioru lamp była przeprowadzana w sposób prawidłowy. Świadek potwierdził, że przedstawiciele (...) uczestniczyli w odbiorach.

Zeznania wymienionych wyżej świadków są logiczne i spójne w zakresie, w jakim Sąd dał im wiarę i wobec tego stanowiły podstawę ustaleń faktycznych

Sąd natomiast z dużą ostrożnością ocenił zeznania A. M. (1).
W konsekwencji skorzystał z zeznań A. M. (1) jedynie częściowo

w zakresie okoliczności związanych ze złożeniem zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa oraz braku zamiaru popełnienia przestępstwa przez oskarżonych. Jak wskazał świadek „wykształcenie z zakresu lamp mikrofalowych

mam o tyle, o ile było to na studiach. Nie jestem zatem specjalistą z tego zakresu”. Należy zatem mieć na uwadze, że świadek nie posiada wiedzy specjalistycznej, która uprawniałaby go do stwierdzenia, że stosowanie podczas bieżącej produkcji części pochodzących z odzysku jest nieprawidłowe, a tym bardziej niezgodne z umową. Pracownicy spółki zaprzeczyli, by w firmie wypłacano premie pracownikom za odzyskane elementy. J. K. (2) nie potwierdził ponadto, by „zgłaszał” A. M. (2) taki problem, a jedynie informował go o problemie braku części.

Pomimo informacji od M. S. oraz innych specjalistów w dziedzinie produkcji lamp o prawidłowości procesu produkcji lamp, A. M. (1) zdecydował się zawiadomić organy ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa. Jak wskazali świadkowie, wiedzę na temat stosowania części z odzysku świadek posiadał

znacznie wcześniej. Dopiero jednak, gdy powstał pomiędzy nim a jego pracodawcą konflikt, zdecydował się na złożenie zawiadomienia. Zawiadomienie zostało złożone 30 maja 2014 roku, natomiast 27 maja 2014 roku spółka wypowiedziała A. M. (1) umowę o pracę z powodu utraty zaufania. W ocenie Sądu istnieje związek pomiędzy tymi zdarzeniami w postaci konfliktu A. M. (1) z jego pracodawcą. Świadek nie wiedział ponadto o porozumieniu z Wojskiem w sprawie stosowania części z odzysku i nie miał wiedzy, czy kalkulacje kosztów produkcji uwzględniały taki rodzaj części. Niezgodność procesu produkcji z umową jest zatem dowolnym twierdzeniem świadka, wynikającym zarówno z braku wiedzy specjalistycznej, jak i wiedzy dotyczącej współpracy z zamawiającym.

W szczególności zaś pomówienie oskarżonych wynika z osobistego konfliktu A. M. (1) z zarządem spółki. Zeznania tego świadka przyczyniły się jednak do ustalenia, że oskarżeni nie odnieśli żadnej korzyści ze stosowania części odzyskanych i nie mieli zamiaru popełnienia przestępstwa. Jak zeznał: „Moim zdaniem oskarżeni nie odnieśli żadnych korzyści majątkowej w związku ze stosowaniem materiałów pochodzących z lamp kategorii V. Ten element był elementem niedopatrzenia organizacyjnego, który można było naprawić”.

Sąd nie skorzystał z zeznań A. J., A. K. (2), H. K., A. T., Z. K. (3), G. D., A. P. (2), M. K., A. M. (3), M. W. (2), Z. P., M. W. (3) i J. G., ponieważ świadkowie nie posiadali żadnych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy informacji.

Sąd nie skorzystał przy ustalaniu stanu faktycznego z wyników eksperymentu procesowego przeprowadzonego przez Prokuratora w toku postępowania przygotowawczego. Przeprowadzenie takiego eksperymentu wymaga bowiem wiadomości specjalnych w zakresie lamp mikrofalowych. Co więcej, sprawność wskazanego sprzętu oraz jego jakość nie były przedmiotem zarzutu, lecz zgodność towaru z umową oraz prawidłowość procesu produkcji. Nie bez znaczenia jest także fakt, że eksperyment dotyczył jedynie 3 lamp mikrofalowych. Jak wynika z treści protokołu eksperymentu, jego celem było potwierdzenie parametrów technicznych oraz sprawność techniczna lamp. Tymczasem okoliczności te nie były przedmiotem niniejszej sprawy. Z tych względów protokół eksperymentu nie był przydatny.

Ustalając stan faktyczny Sąd skorzystał z obszernej dokumentacji zawnioskowanej w akcie oskarżenia oraz przedłożonej w toku postępowania sądowego. W szczególności istotna dla rozstrzygnięcia sprawy okazała się dokumentacja dotycząca przetargu i zawarcia każdej z umów, której dotyczą zarzuty. Dokumentacja została sporządzona prawidłowo, w prawie przewidzianej formie, przez co nie można było jej odmówić przymiotu wiarygodności.

J. R., J. Z., C. B. oraz J. T. (1) zostali oskarżeni o oszustwa na szkodę (...).

W tym miejscu należy wskazać, że zamiar popełnienia przestępstwa jest nieodłącznym elementem każdego przestępstwa umyślnego. Zamiar sprawcy jest faktem psychologicznym, który podlega takim samym regułom dowodowym, jak pozostałe okoliczności popełnienia czynu. Mimo iż zamiar istnieje jedynie w świadomości sprawcy, należy go oceniać mając na uwadze całość materiału dowodowego. Ustalenie tej okoliczności wymaga zatem bezspornego udowodnienia. Tymczasem istnienie zamiaru popełnienia przestępstwa nie zostało oskarżonym

w żaden sposób udowodnione.

Zgodnie z art. 286 § 1 k.k. przestępstwo oszustwa popełnia ten, kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Przedmiotem ochrony typu przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. jest mienie.

W sytuacji wprowadzenia w błąd sprawca wywołuje fałszywe wyobrażenie (rozbieżność między rzeczywistością). Wprowadzenie w błąd może przejawiać się

w najrozmaitszych formach. Może zostać dokonane słowem, pismem, gestem lub

w jakikolwiek inny sposób. Może polegać na podjęciu przez sprawcę określonego działania, na przykład złożeniu określonego oświadczenia, dokumentów stwierdzających nieprawdę lub sfałszowanych. Na gruncie niniejszej sprawy nie doszło do wprowadzenia w błąd zamawiającego. Przede wszystkim należy wskazać,

że protokół z dnia 24 września 1993 r. potwierdza, że stosowanie części

pochodzących z odzysku do produkcji nowych lamp mikrofalowych było przedmiotem wspólnej analizy zamawiającego i dostawcy. Już sam fakt, że komisja składająca się z pracowników 20 (...) doszła do przekonania o możliwości stosowania części

z odzysku świadczy o tym, że proces ten odbywał się w porozumieniu

z zamawiającym. Co więcej, kalkulacja kosztów produkcji lamp uwzględniała prace, jakie trzeba wykonać w ramach recyklingu. Części stosowane przez D.

z odzysku zostały wprost wskazane przez wymienioną komisję. W protokole

wskazano wprost, że magnesy, nabiegunniki, pręty berylowe oraz podstawka

z opakowaniem spełniają wymagania „obowiązujące w bieżącej produkcji”.

Dokument ten jest zatem niezwykle istotny dla przeprowadzenia prawidłowej

wykładni woli stron umów na dostawę lamp mikrofalowych. Należy bowiem wskazać, iż sformułowanie nowe, nieużywane, z bieżącej produkcji oraz I kategorii nie są precyzyjne i można je rozumieć na różne sposoby. Wprawdzie spory dotyczące

umów winny rozstrzygać sądy cywilne, to jednak na potrzeby rozstrzygnięcia

niniejszej sprawy Sąd dokonał analizy treści umów na dostawę lamp mikrofalowych

w zakresie przedmiotu umowy, gdyż niezbędnym elementem jest określenie zamiaru stron umowy. Zgodnie z treścią art. 65 § 1 k.c. oświadczenie woli należy tak

tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone

zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. Dodatkowo § 2

tegoż przepisu ustala dyrektywę badania w umowach, jaki był zgodny zamiar stron

i cel umowy, nie zaś jej dosłowne brzmienie. Kryterium zgodnego zamiaru stron oznacza odwołanie się do rzeczywistych uzgodnionych intencji stron co do skutków prawnych, które mają nastąpić w związku z zawarciem umowy. Kryterium to

w zasadzie wyprzedza ustalenie treści według innych dyrektyw znaczeniowych. Zgodny zamiar stron wyraża się w uzgodnieniu istotnych okoliczności bądź w samej umowie, bądź poza nią (por. wyr. SN z 02.12.2011 r. III CSK 55/11, GP 2011, Nr

245, s. 7). Jeżeli strony już uprzednio pozostawały w takich samych stosunkach prawnych, należy mieć na uwadze ponadto takie znaczenie sformułowań umowy,

jakie było brane pod uwagę przy ich stosowaniu w poprzednich stosunkach prawnych między stronami (por. wyr. SN z 04.07.1975 r. III CRN 160/75, OSP 1977, Nr 1, poz. 6). Wobec tego analiza zwrotów: „nowy, nieużywany, pochodzący z bieżącej

produkcji, I kategorii” nie może się odbywać w oderwaniu od okoliczności zawierania umów i wieloletniej współpracy stron. Zarówno oskarżeni, jak i świadkowie

potwierdzili, że dla Wojska najistotniejszym elementem była jakość zamawianych

lamp oraz długoletnia gwarancja. Dostarczone lampy spełniały wszelkie wymogi techniczne i pracowały przez oczekiwany okres czasu. Reklamacje były sporadyczne i dotyczyły zupełnie innych kwestii, niezwiązanych z elementami pochodzącymi

z odzysku. W ocenie Sądu postawa oskarżonych oraz świadków wskazuje na to, że współpraca spółki (...) (D.) z (...) przebiegała prawidłowo. Dopiero złożenie zawiadomienia o możliwości popełnieniu przestępstwa wzbudziło pewne wątpliwości co do interpretacji zapisów umowy. Nie bez znaczenia jest fakt, że podmioty te współpracują ze sobą od wielu lat. Współpraca ta została nawiązana jeszcze przed transformacją ustrojową w czasie, gdy Rzeczypospolita Polska nie należała do

(...). Nie można więc wykluczyć, że pewne jej elementy się zdezaktualizowały,

a nowi pracownicy nie zdawali sobie sprawy z dotychczasowych ustaleń. Jednakże nawet takie założenie dalekie jest od wprowadzenia drugiej strony umowy w błąd. Biorąc pod uwagę całość materiału dowodowego Sąd doszedł do przekonania, że celem umowy była dostawa nowych lamp. Określenia „nieużywane”, „pochodzące

z bieżącej produkcji” oraz „I kategorii” są doprecyzowaniem poprzedzającego ich stwierdzenia „nowe”. Za lampy nowe należy zatem rozumieć lampy wcześniej nieużywane przez innego zamawiającego. Nie będą zatem lampami nowymi takie, które zostały poddane jedynie regeneracji polegającej na wymianie wybranych części zużywalnych, z zachowaniem dotychczasowych najistotniejszych elementów lampy. Bieżącą produkcję należy natomiast rozumieć jako konkretną produkcję niejako na zamówienie (...) w tym samym roku kalendarzowym. Potwierdzeniem takiej woli stron jest wskazywanie określonego roku produkcji w nawiasie. Z kolei kategorie lamp są określeniem wewnętrznym (...) i w zderzeniu z kontrahentem należy je

rozumieć jako najwyższą kategorię jakościową. Tymczasem z opinii biegłego, wyjaśnień oskarżonych, jak i zeznań świadków wprost wynika, że stosowanie elementów z odzysku w żaden sposób nie pogarszało jakości produktu finalnego. Co więcej, część specjalistów dopatrywała się wyższej jakości prętów berylowych, które były już w poprzedniej lampie poddawane określonym procesom termicznym. Nabywanie lamp czy też części kategorii V nie oznacza, że do montażu nowej lampy zostały użyte elementy o takich cechach. Procedura odzysku związana była z szeregiem czynności mających na celu „odzyskanie” elementu, czyli przywrócenie go do pierwotnych właściwości, zatem zachowanie tych procedur spowodowało, że zamontowany element posiadał właściwości jakościowe produktu pochodzącego od dostawcy, nie zaś kategorii V, rozumianej jako przedmioty zużyte. Należało zatem stwierdzić z całą stanowczością, że lampy nie tylko zostały wyprodukowane

i dostarczone zgodnie z umową, ale również spełniały wszelkie oczekiwania zamawiającego.

Wobec powyższego Sąd doszedł do przekonania, że oskarżeni nie wypełnili swoim zachowaniem znamienia oszustwa polegającego na wprowadzeniu w błąd.

Przedmiotem oszustwa jest mienie w szerokim tego słowa znaczeniu, czyli rzeczy ruchome, nieruchomości i wszelkie prawa majątkowe. Natomiast

"niekorzystne rozporządzenie mieniem" należy rozumieć jako wszelkie działania powodujące niekorzystne zmiany w majątku pokrzywdzonego. Niekorzystne rozporządzenie mieniem dotyczy sytuacji, gdy pokrzywdzony nie otrzymuje oczekiwanego ekwiwalentu swojego świadczenia lub otrzymane świadczenie ma charakter niewspółmierny do świadczenia pokrzywdzonego (np. pokrzywdzony nabywa rzeczy lub prawa o mniejszej niż oczekiwana wartości). Tymczasem na gruncie niniejszej sprawy zamawiający otrzymał każdorazowo zamówione lampy

w ilości wskazanej w umowie. Lampy te spełniały też wszelkie parametry techniczne. Rozporządzenie mieniem było zatem ekwiwalentne, co oznacza, że nie nosiło

znamion niekorzystności. W konsekwencji należało uznać, że (...) nie poniosło szkody na skutek zachowania oskarżonych. Tym bardziej przypisywanie kwot wskazanych w akcie oskarżenia jest niedopuszczalne. Stosowanie elementów pochodzących z odzysku dotyczyło tylko niektórych lamp. Zatem dopatrywanie się szkody równej wartości kontraktów nie znalazło żadnego uzasadnienia. Sąd ustalił,

że ewentualny wpływ stosowania części pochodzących z odzysku na koszty produkcji był niewielki i był uwzględniony w kalkulacjach poprzedzających zawarcie umowy.

Ostatnie znamię czynu stypizowanego w art. 286 § 1 k.k. to działanie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Strona podmiotowa przestępstwa oszustwa polega zatem na umyślności. Sprawca swym działaniem dąży do osiągnięcia celu w postaci korzyści majątkowej. Wymagana jest więc szczególna postać zamiaru bezpośredniego kierunkowego (dolus directus coloratus). Zamiar bezpośredni winien obejmować zarówno cel, jak i sposób działania zmierzający do zrealizowania tego celu. Istotą przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k. jest obejmowanie przez sprawcę swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim (kierunkowym) nie tylko wprowadzenia w błąd (względnie wyzyskania błędu), ale także doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem z jednoczesną wolą wypełnienia tych znamion tego przestępstwa (zob. wyrok SN z dnia 4 czerwca 2009 r., WA 16/09, Prok. i Pr.-wkl. 2009, Nr 11–12, poz. 8, por. także wyrok SN z dnia 11 lutego 2009 r., III KK 245/08, Prok. i Pr.-wkl. 2009, nr 6, poz. 15).

Wobec tego, że brak jest szkody po stronie Skarbu Państwa, należało stwierdzić, że oskarżeni nie działali w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Korzyść majątkowa polega bowiem na polepszeniu sytuacji majątkowej sprawcy oszustwa lub innej osoby. Zgodnie z art. 115 § 4 k.k. korzyścią majątkową lub osobistą jest bowiem korzyść zarówno dla siebie, jak i dla kogo innego. Nawet zawiadamiający o podejrzeniu popełnienia przestępstwa A. M. (1) stwierdził w swoich zeznaniach, że oskarżeni nie osiągnęli żadnej korzyści z tytułu stosowania części pochodzących z odzysku. Obecnie procedura odzysku jest nawet droższa niż zamówienie nowej części od zewnętrznego dostawcy z uwagi na wartość robocizny.

A. C. został oskarżony o nieumyślne nadużycie uprawnień przez funkcjonariusza publicznego. Niedopełnienie obowiązków zachodzi wtedy, gdy funkcjonariusz publiczny nie podejmuje określonej czynności, mimo że był obowiązany to uczynić albo czyni to w sposób wadliwy. Polega ono na tym, że funkcjonariusz publiczny albo zupełnie nie wykonał czynności, które w danych okolicznościach powinien był wykonać, albo wykonał je nienależycie (Z. Kallaus, *Przestępne nadużycie...*, s. 136; Góral, *Kodeks karny*, 2007, s. 390; A. Barczak-Oplustil, [w:] Zoll, *Kodeks karny*, t. II, 2013, s. 1207; O. Górniok/R. Zawłocki, [w:] Wąsek, Zawłocki, *Kodeks karny*, 2010, s. 115; wyr. SN z 27.5.1955 r., III K 121/55, OSNCK 1956, Nr 1, poz. 3). Tymczasem na podstawie wyjaśnień oskarżonych, zeznań świadków oraz zgromadzonej w sprawie dokumentacji Sąd ustalił, że oskarżony wraz z podległymi mu pracownikami dokonywał odbioru lamp mikrofalowych zgodnie z obowiązującą procedurą. Pracownicy 20 (...) we W. przestrzegali wszelkich procedur i ściśle współpracowali z dostawcą lamp mikrofalowych. Lamy spełniały wszystkie wymagania techniczne i niezwykle rzadko dochodziło do ich reklamacji. Tymczasem zgodnie z procedurą (...) to właśnie reklamacje wyznaczały obszar ryzyka dla osób odpowiedzialnych za nadzór nad jakością produktu. Dostawca posiadał wszelkie pozwolenia i certyfikaty (w tym (...)) zapewniające prawidłową realizację zamówienia. Ostatecznie, to właśnie dostawca był odpowiedzialny za dostarczenie wyrobu zgodnego z normami (...). Wobec tak poczynionych ustaleń faktycznych należało w konsekwencji uznać, że A. C. nie wypełnił swoim zachowaniem znamion czynu z art. 231 § 3 k.k. Na marginesie należy wskazać, że oskarżenie nie wykazało, na czym dokładnie miała polegać nierzetelność podległych oskarżonemu pracowników. Sąd ustalił, że pracownicy 20 (...) we W. nie mieli obowiązku nadzorowania każdej czynności związanej z produkcją lamp mikrofalowych. Co więcej, nie sposób odróżnić, czy montowana część pochodzi z odzysku, czy od zewnętrznego dostawcy. Brak jest również dokumentacji czy innych ustaleń stanowiących podstawę wnioskowania o tym, że stosowanie elementów pochodzących z odzysku było nieprawidłowym działaniem. Z ustalonego stanu faktycznego jasno wynika, że pracownicy 20 (...) we W., w tym A. C., prawidłowo wykonywali obowiązki nadzoru, kontroli i odbioru dostarczanych lamp mikrofalowych.

Wobec powyższego Sąd stwierdził zaistnienie negatywnej przesłanki procesowej z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., co skutkowało w myśl art. 414 § 1 k.p.k. wydaniem wyroku uniewinniającego w stosunku do wszystkich oskarżonych.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania jest art. 623 pkt 2 k.p.k. Mając na uwadze wnioski obrońców o zasądzenie kosztów obrony Sąd wyda stosowne rozstrzygnięcie po przedłożeniu spisu wydatków.

SSO Marcin Sosiński